

Companyonia rural: Defectes

per

ANTONI ANDREU I CABESTANY

LA lluita per la vida, que tant dignifica l'home en general, i el metge en particular, ja que l'estimula en posar la deguda cura en tots els seus actes, el fa llegir contínuament, per anar a l'hora dels canvis i progressos tan seguits en la nostra professió, no sempre es realitza a plena llum, ni amb armes prou nobles, no sempre es té prou seny ni prou capacitat per a sostenir-la amb dignitat; per això, en els pobles, és difícil trobar companys que no murmurin de l'altre, per *naps* o per *nefes*: la competència, el partits, la incultura ho abonen.

Jo no sé pas cap metge que no hagi tingut cap cas desgraciat, una embòlia, una septicèmia, una hemorràgia, una meningitis específica, un atac d'assistòlia, etc., etc., que, com sabem, en el curs d'una malaltia, i fora d'ella, vénen de pressa com un tret: i, naturalment, als ulis del públic ignorant, *el metge en té la culpa*; com que qui *perd el seu perd el seny*, diu l'adagi, el menys que passa en el dissortat company, és que aquell cas trist li val una o algunes baixes, amb el *descrèdit* públic consegüent, segons l'educació de la família seva, si el company no és gaire escrupolós, no cal dir que *s'hi abona* en perjudici del company; i com que les pilotes van i vénen, naturalment, ve molts cops una fredor i ressentiment en les relacions professionals, i el millor amic es converteix amb el pitjor enemic i l'estament va per terra.

L'afany de tenir clients fa que quasi mai no se'n miri la documentació; com que la qüestió és omplir la llibreta de noms, com que les *nous dolentes no es troben fins que es mengen*, el mateix metge es troba, anant passant el temps, amb un nombre esgarriós de mal pagadors i de pagadors que mai no estan contents i canviarien de metge *com de camisa*.

El metge nou i savi de poble, si no té prou mèrits per ésser a l'ombra, que al fons sigui un infeliç amb les seves *poses* teatrals, curant meningitis, feridures, reblaniments cerebrals, crancs de matriu, epiteliomes, etc., *tallant* pulmonies i altres infeccions, fa també molt de mal al company,

encara que ell quasi sempre hagi de marxar de nit del poble, puix *l'or sempre és or i la llauna sempre és llauna*.

El polític i el religiós d'aparença, qui va al poble fent de sant, i molts cops resulta un *sant poca-vergonya*, puix vol acaparar totes les virtuts i influències; ell no ha anat al poble per pessetes, sinó pel clima o per la gent, que sap que és tan bona i que està cansat de la vida agitada de ciutat, on *tenia massa feina*, però que vol tranquilitat i bona fe; i amb el temps, vénen els *trucs* d'injeccions especials de París, vingudes expressament... per a curar una anèmia; de les grans operacions, amb una pobre histèrica *que badi*; d'un desgraciat cancerós que, en plena caquèxia, se l'escolta, o d'un miserable fúmen que se'l creu, etc., etc., com també fa de savi, *com la papallona fa cap al llum*, tampoc fa estada en cap poble i fa molt de mal al company i a l'estament.

Aquests són els tipus grocs, els *amarillos*, que ningú no sap d'on vénen ni on van, emperò, que van fent la *viu-viu* gràcies a la manca de solidaritat per part dels companys dels pobles veïns.

Hi ha una altra lluita, que és la més trista, del company poc maliciós, que s'escolta uns quants pagesos savis de poble, d'aquells que mai no estan contents *que els cacen al vol*, i li prometen *la lluna*; va al poble, i com que ni les pessetes promeses, ni els clients promesos no vénen, *donde no hay harina todo es mohina*, encara s'escolta aquelles poca-soltes, que li fan veure que, si el company seu no fes ni digués això i allò (*sempre mentides*), hi podrien viure tots dos, quan la seva innocència és l'única culpable.

Heus aquí, amb poques paraules, una de les causes de la manera de companyonia en els pobles rurals, si per sort cada dia més petita i, per tant, menys perillosa i, per dissort, encara no desapareguda, per bé que molt minvada. Cal que tots els metges tinguem molt d'interès en què desaparegui i s'acabi d'una vegada aquesta plaga d'*espiroquets* de la medicina.